

Radiogramofon Śląsk

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:

1956 - 1959

Miejsce powstania:

Dzierżoniów, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:

wys.: 410 mm, sze.: 645 mm, gł.: 350 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i

Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane

obektu: domena publiczna. Opis

kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL

(Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne -

Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1852/V/471

SŁOWA KLUCZOWE

czas wolny, dźwięk, elektronika, fale radiowe,

wzornictwo polskie, sprzęt RTV, radio,

przemysł, propaganda, PRL, prąd,

odtworzenie dźwięku, nagłośnienie, muzyka,

komunikacja, fonografia, nośnik



Stacjonarny odbiornik radiowy Śląsk z wbudowanym gramofonem (czyli tak zwany radiogramofon) był produkowany przez Dolnośląskie Zakłady Wytwórcze Urządzeń Radiowych w Dzierżoniowie w latach 1956-1959. W zamyśle projektantów był to odbiornik ekskluzywny, skierowany do wąskiego grona nabywców. Prace nad nim rozpoczęto już w 1953 roku, dwa lata później wypuszczono limitowaną serię próbną. Jest to pierwszy opracowany w Polsce odbiornik, w którym zastosowano klawiszowy przetącznik zakresów w miejsce przetącznika obrotowego, dodatkowo jest to jeden z pierwszych w kraju odbiorników, który wyposażono w przystawkę UKF-FM. Jej głowica pracuje w układzie superreakcyjnym. Śląsk pozwala na odbiór sygnałów radiowych w zakresie fal ultrakrótkich, krótkich, średnich i długich. Działają w nim systemy modulacji częstotliwości (FM) oraz modulacji amplitudy (AM). Pod względem elektrycznym jest to zasilana prądem zmiennym superheterodyna, wykorzystująca lampy elektronowe. Odbiornik posiada automatyczną regulację wzmacnienia, co czyni Śląsk mało wrażliwym na zaniki fal lub przesterowanie. Całość urządzenia zamknięto w obudowie skrzynkowej z polerowanego drewna. U dołu ścianki frontowej znajduje się szereg przetączników klawiszowych, za nimi, nieco wyżej, szklana skala z umieszczonymi po obu bokach przetącznikami obrotowymi. Nad nią mieści się prostokątna deska przestonięta sukniem, za którym znajdują dwa wbudowane głośniki magnetoelektryczne GDWS. W prawym górnym rogu usytuowano elektronowy wskaźnik dostrojenia. Górna powierzchnia skrzynki odbiornika stanowi wieko, pod którym ukryto wnętkę na gramofon elektryczny GE-56, produkcji łódzkich zakładów T-4 (późniejszej Foniki). Odbiornik produkowano w dwóch, nieznacznie różniących się wersjach. Wyprodukowano 2345 egzemplarzy wersji pierwszej i zaledwie 390 sztuk drugiej. Z czasem okazało się, że tak pomyślana konstrukcja nie spełnia pokładanych w niej oczekiwań, w związku z czym zrezygnowano z wyposażania jej w gramofon elektryczny, co dało początek produkcji odbiornika radiowego Podhale o identycznym układzie elektrycznym co Śląsk. W trakcie jego produkcji w 1957 roku, zakłady w Dzierżoniowie, na drodze konkursu, uzyskały nazwę Diora. Zgłosił ją Jerzy Brzoski, a Jerzy Malanowski i Michał Tyburkiewicz przygotowali nowy logotyp firmy, który widnieje na froncie odbiornika, obok prawego dolnego przetącznika obrotowego. Opracowanie: Filip Wróblewski